Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaoston lausuntopyyntö, 16.9.2022, HE 123/2022 vp

Poliisihallituksen lausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi tulotietojärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annettujen lakien kumoamisesta

1. Asia

Hallituksen esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tulotietojärjestelmästä annettua lakia laajentamalla tiedonsaantiin oikeutettujen tiedon käyttäjien piiriä.

Tulorekisterin tietoja voitaisiin nykyisten tiedon käyttäjien lisäksi luovuttaa Harmaan talouden selvitysyksikölle, Tullille, Asumisenrahoitus- ja kehittämiskeskukselle, Maahanmuuttovirastolle, oikeusaputoimistolle ja Ahvenanmaan oikeusapu- ja edunvalvontatoimistolle, yleiselle edunvalvojalle, haastemiehille ja poliisille näiden laissa säädettävien tehtävien hoitamista varten.

Tietojen saantiin tulorekisteristä jo oikeutettujen työ- ja elinkeinotoimiston sekä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tiedonsaantioikeutta laajennettaisiin koskemaan niiden maahanmuuttohallinnon tehtävien hoitamiseen tarvittavia tietoja.

Kunnan ja kuntayhtymän oikeus saada tietoja tulorekisteristä niiltä sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksessa hyvinvointialueille siirtyvien tehtävien hoitamista varten siirrettäisiin hyvinvointialueille. Lisäksi ehdotetaan tarkennettavaksi lain säännöksiä tulorekisteriyksikön yhteistyöryhmän tehtävistä ja tulorekisteriyksikön raportointivelvoitteista sekä yhteistyöryhmän jäsenmäärästä ja kokoonpanosta.

Säädösteknisen selkeyttämisen vuoksi kaksi lakia tulotietojärjestelmästä annetun lain 13 §:n muuttamisesta kumottaisiin ja sääntelytarve toteutettaisiin tulotietojärjestelmästä annetun lain erillisellä säännöksellä.

2. Lausunto

Hallituksen esityksellä ei ole tarkoitus lisätä viranomaisten tiedonsaantioikeuksia, vaan ne perustuvat olemassa olevaan lainsäädäntöön.

Poliisin toiminnassa tulotietoja käsitellään esityksessä todetusti eri tavoin rikosten estämisessä, paljastamisessa ja selvittämisessä sekä sakko- ja rangaistusvaatimuksien antamisessa. Rahanpesun selvittelykeskus saa

tietoja myös massaluonteisesti Verohallinnolta velvoitteidenhoitoselvityksillä sille tehtyihin ilmoituksiin liittyvien harmaan talouden tapausten selvittämiseen ja rikos hyödyn poisottamiseen.

Pidän erinomaisena tavoitteena tulotietojärjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia digitalisaation edistämiseen tulotietojen luovuttamisessa. Esityksen mukaisesti uudistus tarjoaa erilaisia mahdollisuuksia toimintaprosessien automatisointiin sekä vähentää manuaalityötä ja tapauskohtaisia tietopyyntöjä. Käsittelyprosessit tehostuvat, tietojen ajantasaisuus paranee ja päätöksenteko nopeutuu. Tavoitteiden toteutuessa ehdotetut laajennukset tulotietorekisterin käyttäjiksi vähentävät manuaalista työtä ja helpottavat kyseisten tietojen käsittelyä.

Olen samaan mieltä esityksessä esille nostettuun hyötyyn tietosuojan paranemisessa ja henkilötietojen suojan lisääntymisestä, siirryttäessä uusinta tekniikkaa hyödyntävän tietojärjestelmän keskitettyyn käyttöön.

Hallituksen esityksen 13§ on kirjattu riittävän tarkkarajaisesti ja täsmällisesti. Kirjaus mahdollistaa tulorekisteriyksikkön välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja poliisille poliisilaissa (872/2011) ja esitutkintalaissa säädettyjen rikosten estämistä, paljastamista ja selvittämistä koskevien tehtävien hoitamista sekä sakon ja rikesakon määräämisestä annetussa laissa (754/2010) säädettyä sakko- ja rangaistusvaatimuksen antamista varten.

Näkemykseni mukaan uudistus edistää rikollisuuden ja harmaan talouden torjuntaa. Hallituksen esitys on perusteltu, riittävän tarkkarajaisesti ja täsmällisesti kirjattu ja kannatettavana.

Poliisitarkastaja Tuomas Pöyhönen

Automaattisesti päivittyvä allekirjoitusfraasi. Älä poista tätä kenttää, jos allekirjoitat asiakirjan sähköisesti.